

Rózsa Károly

Írta: Pásztor Mihály

Ötvenkilenc esztendő-t élte és ebből tizenkilenc évet töltött el az újságírói pályán. Közel kétévtizedes hírlapírói munkája nyomot hagyott a magyar zurnalisztika történetében, mert a „fővárosarovatnak tulajdonképpen Rózsa Károly a megteremtője. A pesti lapokban addig is voltak városházi hírek, de a mai modern formában, hozzáértéssel és kritikával Rózsa Károly írt elsőnek magyar lapban Budapest háztartásáról, adminisztrációjáról. Rózsa Károly írt elsőnek ezekről a témákról — érdekesen, úgy hogy a publikum is megértse és Rózsa Károlynak nagy része volt abban, hogy a publikum érdeklődését meg lehetett szerezni a városi ügyek számára.

*

Vidéken, Székesfehérvárott — ahol 1870-ben született — kezdte az újságírást és harminchat esztendővel ezelőtt jött a fővárosba. A *Budapesti Hírlap* és az *Esti Újság* városi rovatának lett a szerkesztője és mint újságíró, kis híján két évtizeden keresztül szolgált a fővárost. Nagy idő volt ez a két évtized; erre az időre esik Budapest reneszánsza. Iskolákat, vásárcsarnokokat épített a főváros. Megépítik a földalatti villamos vasutat; a „Közútít” villamosítják; a vízvezeték modernizálják. Ebbe a korszakba esik a lakásépítési láz is. A millenáris kiállítás után oly tüzzel indult meg Budapest fejlődése, hogy ezt az erős tempót csak a világháború tudta megakasztani. És ezeknek az időknek — a fejlődés, a megújulás, a világvárosi nivó felé való törekvés nagyszerű idejének — volt a krónikása, a kritikusa, az újságírója Rózsa Károly.

*

Tanulmányzámba mennek azok a formás cikkek és referátumok, amelyek ebben az időben Rózsa Károly tollából a *Budapesti Hírlap-ban* és az *Esti Újság-ban* megjelentek. Egy-egy fontos városi kérdést akárhányszor ezek a cikkek — Rózsa Károly cikkei — döntöttek el. Adtak a szavára; sokra becsülték véleményét, nemcsak a tanács tagjai, hanem a közgyűlési pártok vezérei is. Viszont igaz, hogy Budapest közigazgatását és ennek a közigazgatásnak útvesztőit nála jobban senki nem ismerte. Cicoma nélkül való világos, szép magyaros stílusa volt. És ha valamilyen új városi kérdésben állást foglalt: másnap rendszeren utánament az egész sajtó. Rengeteget tudott felhozni és minden lényeges információra vonatkozóan

kollégáinak nagyon imponált vele, hogy a legnehezebb és legkényesebb szakkérdésekben is mennyire otthon van. De nemcsak a városi dolgokat, nemcsak a közigazgatás útvesztőit és a városi politika kulisszáit ismerte; organizáló tehetségével túllícitálta minden egyéb tudományát. *Heltai* Ferencnek nagyon imponált ez a páratlan organizáló tehetség s amikor *Heltai* Ferenc lett a Gázművek vezérigazgatója: odavette maga mellé főtitkárnak.

*

1911 december 1-én került a Gázművekhez *Rózsa* Károly. Azóta a főváros gázművei a legmodernebb, legnagyobb intézménye lett a fővárosnak. *Heltai* Ferenc és *Ripka* Ferenc a legválságosabb korszakon, a háború alatti és háború utáni nehéz időkhöz keresztül páratlan művészettel vezették ezt a nagy-szerű intézményt. És ezekben az időkben *Heltai* Ferenc mellett is, de még inkább *Ripka* Ferenc mellett nagyon hasznos, értékes és ügyes munkatárnak bizonyult *Rózsa* Károly, úgyhogy szinte természetesnek találta mindenki, hogy mikor *Ripka* Ferenc főpolgármester lett: *Rózsa* Károly lett az utóda a Gázművek vezérigazgatói székében.

A főváros pénzügyi bizottságának egyik ülésén a vita hevében némi gúnyos éllel, *Rózsa* Károlyra célozva azt mondta *Wolff* Károly:

— Az újságírók mindenhez értenek!...

Rózsa Károly megmutatta, hogy az újságírók mindent megtanulnak. *Rózsa* Károly példája azt demonstrálja, hogy a magyar újságírás iskolája nagyon jó iskola. Aki innen kikerül: tehetséges és rátermett ember, ha ugyan a zsurnalizmus nem örölte fel teljesen az idegeit és az akaraterejét, mindenütt — a legtöbb intelligenciát, tudást és gyors elhatározást kívánó helyen is — megállja a helyét. *Rózsa* Károly tehetséges, páratlanul munkabíró, puritán ember volt. Ügy is mint újságíró, úgy is mint a fővárosi Gázművek igazgatója. Szerette az újságírást és szerette az újságírókat. A személyes érintkezésben szeretetreméltó, kollegiális, egyenes gondolkozású ember volt. aki megérdemli, hogy szeretettel őrizzük meg az emlékét-1929 pünkösöd hajnalán halt meg.